

Minister van Buitenlandse Zaken (Beyen) aan hoge commissaris te Djakarta (Van Bylandt), 8 juni 1953

Tijdens Susanto's bezoek aan Luns op 6 dezer kwamen de uit Indonesië stammende tegenspraken en 'uitleggingen' inzake de infiltratiepoging ter sprake.

Susanto zei gehoopt te hebben om, eventueel nadat een van de leden van zijn staf het gebiedsdeel zou hebben bezocht, deze onverkwikkelijke aangelegenheid op bevredigende wijze uit de wereld te hebben kunnen helpen, vóór de aankomst van Luns in Djakarta. Susanto vreesde echter, dat het tengevolge van de ingetreden Kabinetscrisis niet mogelijk zou blijken onder deze kwestie gedurende de eerstvolgende weken een streep te zetten, en Susanto vroeg of de Nederlandse Regering inderdaad bezwaar zou maken tegen het zenden van een missie naar Nieuw-Guinea vanuit Indonesië, teneinde ter plaatse de feiten te onderzoeken. Hij geloofde, dat indien bij aankomst van Luns in Djakarta de zaak nog onopgelost zou zijn, het voor de betrekkingen van de beide landen het beste zou zijn indien de zaak dan niet werd uitgesproken, doch gewacht zou worden op de officiële reactie der Indonesische Regering op het Nederlandse protest. In ieder geval hoopte Susanto ten zeerste dat de Nederlandse pers niet in zou gaan op de door de Indonesische militaire autoriteiten te Ceram gegeven verklaring, die Susanto zelf als fantastisch bestempelde. Een bittere perspolemieek zou volgens Susanto de goede verstandhouding nog meer schaden. Susanto meende dat, indien van Nederlandse zijde niet werd ingegaan op deze verklaringen, de kans zou bestaan, dat ook in Indonesië geen verdere verhalen in de pers zouden verschijnen.

Luns hield in zijn antwoord Susanto voor, dat het bijzonder moeilijk is om steeds te blijven zwijgen, wanneer bepaald onjuiste berichten door ogenschijnlijk bevoegde autoriteiten worden verstrekt. Luns begon daarom aan Susanto nog nadere gegevens omtrent de juiste toedracht van zaken mede te delen. (Het uitdelen van voedsel voor de 'verhongerde' militairen, de aanwezigheid van propagandamateriaal, alsmede het openen van mortiervuur op de naderende Nederlandse troepen). Luns wees er vervolgens op, dat deze details tot dusverre niet in de pers gekomen waren doch dat hij niet kon garanderen, dat zulks niet alsnog zou geschieden. Voorts herhaalde hij, dat het niet waarschijnlijk te achten was, dat de Nederlandse Regering accoord zou gaan met het zenden van een missie vanuit Indonesië, doch dat wel gunstig zou worden overwogen het eventuele Indonesische verzoek om een lid van het Indonesische HC toestemming te geven voor een bezoek aan Nieuw-Guinea.

Tenslotte gaf Luns te kennen, dat hij zou trachten om in Djakarta niet speciaal de infiltratie-affaire te bespreken indien bij zijn aankomst aldaar nog geen oplossing gevonden was, doch zulks zou echter afhangen van het al of niet intreden van nieuwe ontwikkelingen.

Aangezien sedert bovenstaand onderhoud het Ministerie van Voorlichting in een Regeringsuitzending van Radio Republiek Indonesië de lezing van het gebeurde van territorium VII heeft overgenomen, heeft de Nederlandse Regering besloten dat het niet opportuun zou zijn nog langer van officiële Nederlandse zijde tegenover de pers deze lezing onweersproken te laten. In verband hiermede werd heden door een officiële zegsman van dit Ministerie een verklaring gegeven, die U per telex is geseind.